

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

193. szám.

Pest, october 27. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A **Marczius Tizenötödike** politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest oct. 27.

Jellachich neve letűnt a magyar historiából, miután abban alig foglalt el néhány lapot. Hamar lejárt az isten adtának.

Helyette Windischgräcz herczeg áll. Szegény magyar nép, megint egy új chinai nevet kell betanulnia, pedig ez nem erős oldala a magyarnak.

Ő herczegsége egynemoly jeles tetteiről ismeretes a közönség előtt. Ő volt, ki Prágát három napig ágyuztatta.

Azon időben Bécs kedves hű városa volt a dynastiának, onnan küldték a bombákat s kartácsokat a prágai democratákra. Most Prága hűségessé van ágyuzva, s a golyókat onnan küldik vissza Bécsbe.

Különbön pedig a világon alig van kevésbé dicsható hadi tempo, mint egy város ágyuztatása. Ahhoz egy petákyi vitézség, egy garasára való katonai tudomány sem szükséges; kiállítják az ágyukat, oda irányozzák egy békes polgár házára s amugy dugaszból elsűjűk a tűzerek. Ez az egész.

Illy eszközök azok, nyájas olvasó, mellyet használ végvonaglásában az absolutismus a szabadság ellenében. Mindenesetre utolsó, legvégső eszköz, de melly csak egy pár helyen használ, s a mellett minden leágyuzott város tíz másikat költ fel álmából.

Egy tegnap este a táborból érkezett futár meghozta a hírt, hogy Windischgräetz kedden Bécsét hét óra folyvást ágyuztatta. A bécsiek derekasan feleltek vissza a romboló megtámadásnak. A város tizenhárom izben kezdett égni, de mindannyiszor a tűz rögtön eloltott.

Mindamellett az ágyuzásnak levét magok a megtámadók itták meg, a mennyiben egy batail-

lon granatos, két escadron Mengon vasas, s egy batteria ágyu használván az ostrom zavarát, átmentek a néphez, s Bécsben kitérő örömmel fogadtattak.

A reactio nem bizik sergében. A katonák kedvetlenek, s csak a szájaskodó tisztiek pattognak.

Táborunkban tegnapelőtt már tudva volt az ellenség összes ereje, melly felmegyen 46,000 emberre.

Szép szám s egy kicsit meghökkeni is az embert, de meg kell gondolnunk, hogy ebből a Jellachich féle osztály csak malheur az egészre nézve; meg kell gondolni, hogy a német és plasz ezredek kenyér törés alkalmával nem fognak a népre löni, sőt mint a keddi példa mutatja, még átcsaphatnak a másik oldalra is.

Ennyit tudunk a bécsiekéről.

Táborunk az említett futár elindultakor Pakrendorfban szállásolt.

Kossuth három napja, hogy ott van, s jelenléte a lelkesedést a hihetlenségig magas fokra emelte.

A katonák Kossutot úgy tekintik, mint a magyar nemzet teljeshatalmu képviselőjét, előtte, hol megyen, a bataillonok zászlói háromszor hajolnak meg.

Egy délután s a következő reggel szenteltetett arra, hogy Kossuth lóra ülve bejárta az egész táborot, s minden csapat előtt egy rövid szónoklatot tartott.

A katonák Kossuth szavaira az öröm fanatikus jellemű nemét tanusíták. A huszárok leugrottak lovaikról s földre vetve magokat, a gyepen hencseregének, s ujjogató kiáltásaikkal tölték el a levegőt.

Száz meg száz apró anecdotta kerül ki, mit mivel egy káplár, mit egy közlegény. Egy szív és lélek uralkodik ottan.

Minden ember csak egy eszmét ismer, a hazát! Ebben élnek, ebben mozognak, ebben gondolkoznak.

Beszélhet az ellenfél bár mit; haszontalan minden proclamatio, minden manifestum, minden ellenjegyzéssel, vagy a nélkül eljártott legfensőbb kézirat.

Katonáink csak azt kérdik: ki a magyar ellensége? Hívják azt Jellachichnek, Windischgräetznek, császárnak vagy camarillának, neki mintegy.

A ki a haza ellen van, e táborban el van ítélve.

Az ellenség még innen onnan kap erősítést, de úgy látszik, hogy utolsó forrásait merítgeti. Legnagyobb baja pedig az, hogy a külföldön levő magyar, sőt a német és olasz katonát is őriztetnie kell, különben azok tömegestül jönnek ha-

zájokba s mindenütt a nép párthoz csatolják magokat.

A democratia mint isteni szikra, mint előrejött mag kél ki a földből. Az örök igazság napját kellene azoknak az égről leágyuzni, kik e mozgalmak kifejlődését akadályozni akarnák.

Azonban úgy vesszük észre, hogy egy kicsit megszalasztottuk tollunkat az optimismus mezején. —

Legyünk ovatosak, s ne énekeljünk győzelmet a harc előestéjén.

Nekünk a democratia győzelme még nem minden. Mi mind ezek mellett még magyarsok is akarunk maradni, mert ha ez nem volna szándékunkban, a harc e perczen be volna fejezve, s összeolvadnánk Austriával.

De ez lehetetlen, ez természet elleni vegyület volna. A historia bizonyítja, hogy ezen összeolvadás háromszáz év alatt sem történt meg, s nem is fog megtörténhetni soha.

Mit érne nekünk az összeolvasztott monarchiából kifejlődő democratia, ha a mozgalmakba bele haltunk? Az egy kincs volna előttünk, melylyet mások birtokában látunk.

Nekünk független Magyarország kell mindennek előtt. A jelen harc függetlenségi harc teljes értelemben. Nem magunk kerestük e tört, nem mi állítottuk oda a kérdést, hanem ellenségeink sodortak oda.

A nemzet a marcziai törvényekkel nyakig meg volt elégedve. Egy Kossuth, Deák, Szemere-féle ministerium minden reményt túl haladott.

Mi e ministeriumot megtámadtuk, nem mintha liberálisával megelégedve nem lettünk volna, hanem mivel láttuk, hogy jámbor táblabíró politikájával nem fogja saját magát s ezen törvényeket megőrizhetni; a mint azt a következők teljesesen igazolta. A közönség nagy részének nem tetszett működésünk, mert azt hitték rólunk, hogy ok nélkül, csak ellenzéki viselkedésből mindenent túl akarunk hajtani.

Pest october 27.

Windischgräcz functióját mint generalissimus megkezdte.

Először is egy csattanós rendeletet küldött a magyar felkelők sergében szolgáló császári s királyi tisztekhez, mondván, hogy nyolcz nap alatt kötelességüknek tartásuk magokat ő herczegségénél bejelenteni, s magukat parancsa alá adni, különben elfogatás esetére rögtön akasztófára huzatnak.

Ugy értesültünk, hogy ezen nyilatkozatra számos katonatisztnak csizmaszárába ment a lelke, és seregenként küldék be lemondásaikat.

Kossuth Windisgrázhez memorandumot küldött, mely azok szerint, kik azt felolvasni hallották, e jelen század leghatalmasb szerkezetű oklevele.

A memorandum a tisztek előtt felolvastatott, mire keveseken kívül lemondó leve'öket visszatartották.

Egy nagy argumentum szövegett be a kérdéses oklevélbe.

Kossuth categorice kimondta, hogy azon esetre, ha az ellenség valamely elfogott sorozredbeli tisztünket felakasztatja, más napra Roth, Filipovics, Fligelli, s a többi hetven három horvát tisztt mind függni fognak.

Reméljük, hogy a falukon a táblabírák, ezeket hallva, elhiendik, hogy nem tréfa világban élünk.

Pest oct. 27.

Vidéki híreink legnagyobb részben oda pontolnak, hogy az országban a király neve, s az egész királyság ellen a legingerültebb ellenszenv uralkodik.

Ha a pap a királyért imádkozott elejénte, a nép morgott, most béketlenkedik, úgy hogy a királyérti imádság lassanként mindenütt kimaradt az isteni szolgálatból.

Vannak helyek, hol a nép küldöttséget intézett a lelkészhez, azon nyilatkozattal, hogy azonnal elbocsátatik, ha még azon királyért, ki a népet, a hasát elárulta, imádságot mer mondani.

— Biharban egy Sárkösi nevű volt szolgá, és táblabíró, mint reactionarius bujtogató statum alatt áll.

— Teleki Ádám elvégre kicseppenvén a generálisságból, Pestre szándékozik jönni.

— Magos Ernő egy kis röpiratban Robespierre három nevezetes beszédét magyarra fordítva kiadta. Korszerű gondolat. Mintha csak hozzánk szállana a múlt század e merész szelleme. A könyvecske ára 12 kr. pp.

Batthyáni Lajos a táborban van. Ez itt Pesten rossz vért csinál, mert főlnök, hogy azon ember, kinek lelkiismeretét gyötrő politikája hozott minket illy bajba, ott nem fog megelegedni azzal, mire született, a közlegénységgel.

Ha nyugottabb idők volnának, megérdemlené, hogy az első független felelős miniszterelnöknek a várak irányában elkövetett politikája vizsgálat alá vetessék.

Csak ideje nem volt a nemzetnek, különben szép historiával lehetett volna a közönséget mulattatni, mint történhetett az: hogy Jellachich közeledtével, s akkor midőn kilátás volt, egy bécsi katonai expedícióra, Batthyáni a legkritikusabb pillanatban Maercz tábornokot a komáromi parancsnokságba visszahelyeztette.

Mit csinálnánk most Komárom nélkül.

Rettenetes csiklandós dolog ez, nyájas olvasó. — De ha nyerünk is, feledjük el az emberek nyomorú gyarlóságait. Ugy sincs haszon a viszályban.

Főhadi szállás Mosony, oct. 23. 1848.

Öt napi utazás után tegnap délután Mosonyvárosába érkeztünk, az esztergamiakkal és győriekkel. Ma pedig több ezer ember jött keresztül, s köztük a Turszkiak is Komáromból, kik a sárga sínórzat helyett vöröset viselnek, és csákójokon nemzeti rózsát. Két üteg ágyut is visznek magukkal. Tegnap az idő kemény őszivé vált. A mezőn kell vala hálunk de a kegyetlen szél és fenyegető eső reá bírta a mosonyiakat, hogy minket budapestieket beszállásoljanak, miután látták, hogy mivel emberekből áll jobbadán a csapat. Én Giczey Samu által igen kényelmes uri házba vezettem régi ismerőshöz, hol jól is mulattunk, jól is nyugodtunk.

Éjjel hideg szél kavart kemény esőt; mi igen jól aludtunk, végre valahára ágyban. Reggel még setételt felvert a riasztó. Ez nagyon kellemetlenül hangzott. Giczeynek torka fájt, felkeltünk, a kapitánnyal és házi gazdánkkal szoltunk, emez megígérte, hogy kocsin vitet, amaz megengedte; s ime itt rastagolunk holnap hajnalig. Addig kipihenjük magunkat és lábainkat, és Miklósfalván utolérjük a sereget, onnét holnap Parndorffig menendők. Tehát használom a mai napot ezen tudósításra.

Mindenek előtt a legfőbb dolgot írom meg, Kossuth is megjött még tegnap ide. Este futárral jött a táborból Kohlmann, s azt beszélé. Jellachich nincs többé. T. i. az ő serege bele olvasztatott az austriai seregbe, mellynek feje Windischgraetz, s mellyben Jellachich nem vesz részt. Ez a hadi tért megváltoztatja. S azért a mi seregünk, továbbbi intézkedésig, visszavonult, még pedig Parndorffra, előcsapatokat hagyván Bruckon és több helyütt.

Mi fog már most történni, nem tudjuk. Én azt gondolom, most mi az üzést nem folytathatjuk, ha csak Windischgraetz irányában is úgy nem fog nyilatkozni a bécsi Landtag, mint nyilatkozott Jellachich irányában.

S addig alkalmasint temporizálunk. Mit fogunk a bécsiek tenni, szinte nem tudjuk.

A tegnap érkezett aulista csak annyit mondott, hogy ők készek 15—20,000-en a városból szükség esetén kirohanni. De ez sem diplomatische volt mondva.

Windischgraetz összes seregét 70,000-re becsülik. Ezt egyáltalában nem hiszem. De annyit Kohlmann is mond, hogy 80 eskadron lovassága van, de completirozva nem lévén, ez alig rughat többre 6000 főnél. A német seregekre pedig talán nem egészen támaszkodhatik.

Azt is mondják némelyek, hogy Windischgraetz 3 helyen sáncolja magát. Meglehet, azért, hogy védelmi állapotban legyen addig, míg alkalmasnak látandja az időt Bécszet ostromba venni. Azonban jósolni, most bajos. Maradjunk csak a jelennél.

A mi seregünkről, a különböző beszédek nyomán azt gondolom, hogy számra nem üti meg amazok mértékét. A mi expedíciókkal azonban 10,000 fővel szaporodik.

Minket Győrött, Mosonyban, sőt még Eötvös faluban is illuminatioval fogadtak; Kossuthot azontul harangzúgással és álgyudörgéssel.

Ma reggel ment el innét lovas kíséretben Óvárra reggelizni, de mint az ágyuk hangjából kivehetni, onnan csakhamar tovább ment. Ugy látszik, a felebb leirt viszonyok fordulatai siettetik.

Holnap mi is okvetlenül Parndorffon leszünk a főtáborban. Az eötvösi mezőn töltött est, élettem legvigabb estői közé tartozik.

Ott kezdtük meg a mezei táborozást. Kapitányunkat, Almásyt, majd megöttük. Főhadnagyunk azt mondá, nem hiszi, hogy a világon valaha kapitány illy ragaszkodásban és szeretetben részesült volna.

És köztünk van Podmaniczky Frigyes. Ez órától órára népszerűbbé válik. És én igen szeretem az embert. Az érintett estnek ő volt egyik hőse. Három hosszú dictiót tartott; első századunk közepette, hova a kapitányt karunkon vittük, azután az őrnagy Karácsonyi szállásán, kihez kapitányunk lovagias indítványára mentünk, s végre az esztergamiak tanyáján. Non plus ultra volt mindenütt, kifogyhatlan humorral. Erről majd szóval. Nem tudom mikor lesz illy estünk.

Kapitányunkat felszólitottuk, hogy a csatában minket okvetlenül tűzbe vigyen, akarunk harcolni ő vele és érte utolsó csepp vérig. Ő, a mennyire tőle függ, megígéré, s életét és vérért adni értünk, szinte késznek nyilatkozott.

Kossuth természetesen jelszavunk volt. Velünk van még gr. Forgács Lajos, b. Eötvös Dénes és Kussevics horvátországi szökevény, kik fideliter gyalognak velünk.

Győrött felesketek bennünket, miután Kossuth köztünk, a piacon, szónoklatot tartott. Az esküben király iránti hűségről levén szó, alig volt hang hallható.

Az „alkotmány és szabadság“-nál ellenben csak úgy harsogta utána az egész sereg az esküt. Demonstratio! Főcommandansunk csakugyan nem annyira Karácsonyi, mint Kiss Miklós a budai őrnagy. Kossuthot gyakran bántja a láz, de rosszabbul nincsen. Most mondják, hogy Óvárrott is az utcát végig szonokolta. Ha ő a táborban megérkezik, a sereg sok baját fogja elfeledni. Minket Győrött újra is kijelölt testőrei gyanánt. Parndorffól fogva.

Seregünkből egyébhiránt már néhány marodeur vagy kis lelkű, haza, visszament. Már én ugyan nem megyek. Azért jöttem, hogy ha lehetűben álljak; ütközetet lássak, és a haza győzelmének tanúja, és talán részese is lehessenek. Igaz, hogy hosszabb időre nem számítottam; de a végtelenig nem fog tartani; Kossuth itt lévén, a határozás hamar megy, és lesz vagy ütközet, vagy téli quartélyozás, s ekkor természetesen haza megyünk.

Nyilt levél Horárikhoz.

Miért nem követed barátom hivatásodat, melyre a természet kijelölt, nevelésed előkészített, életed sorsa kiválasztott?

Miért nem lépsz föl oda, hol hazát, mellyért lángolsz, igazság- és ember-szeretetednek, tudmányodnak, bátorságodnak, szónoki készségednek legtöbb hasznát vehetné?

Az idő rohan, vele perdül az események folyama, nemzeted és életed mulékony fonala. Mi-

nek halasztanod a munkát, mellyre termettél? Minek várnád, míg tüzed elhamvad, lelkesedésed elgyöngül, az elmék fogékonyasága eltompul?

Mire szóval kértelek, s mire szerénységod miatt nem bírhatalak, arra, im a nemzet színe előtt e soraim által fölszólitlak. Ne akarj ezentul is véka alá rejtett világ maradni, ne hadd a kincseket, miket hosszú évek során és keserves utakon gyűjtél, kamatoztalanul heverni.

A nemzet számon kér minden tehetséget, minden erőt, minden szívdobbanást, s Te sokkal inkább égsz e nemzet fölvirágzásáért, hogysen tudva, miként hozzájárulhatsz e célhoz Te is, a munka nehézségétől megijedhetnél.

Jellemed egyik fővonala épen az, hogy a könnyűt nem szereted, hogy a teher nöttével nő erőd, a veszély támadtával támad bátorságod.

Az, hogy „inter arma silent musae,” hogy a tárogató elnémitja, tularsogja a tanszék szelid szózatát, körülményeink között nem áll. A tanok, mellyek a legkeményebb harc közepette is üres padok előtt elhangzanak, csak azt bizonyítják, hogy nem szükségesek, hogy inkább csak időöltéstől szolgálnak, mintsem állandó szükségnek kielégítésére. Mit Te tudnál tanítani, azt a tábor hősei is, akár ütközet előtt, akár a vérmunka után szívesen meghallgatnák.

Vársz, míg a nemzet sorsa eldől?

Nem kellene tenned. Vagy történik mit ohajunk: a magyar önállóság rendezendi jövőjét; vagy történik, mitől félünk: a magyar ismét sem fű nem lesz, sem fa: vagy pedig történik, mitől borzadunk; a magyart elhagyja szerencséje, mellyet nem tudott elég férfiasan megragadni gyorsan, elég és nyomorú függés lesz határozatlanságának bére.

Történjék akármi, philosophiára mindig leend szükségünk, hogy a csatamezőn kivívott szabadságot a tanács termekben, a bírói széken, a családi körben ne tegyük oktalan használat által tönkre; hogy fél vagy negyed szabadsággal meg ne elégedjünk; hogy a vesztett szabadságot, mint rabok se szünjünk meg szeretni, sőt képesekké legyünk a rabság lánczaiból is, más fegyver hiányában, a szabadság visszafoglalására fegyvert gyártani.

Te legjobban tudod barátom, mit neveztek nálunk philosophiának; ennek tudása azt is megmagyarázhatja előtted, hogy mért fázott annyira a magyar ifjuság attól, mit philosophia czime alatt árultak. Ebből tovább az is következik, hogy nálunk, ha valóságos philosophiai órák megnyílnak, akár melly nagy terem sem lesz képes a hallgatókat befogadni; mert az ember lelke, míg el nem tompul, szomjazik bölcsességet, s ha fiatal korában poshadt vízzel kínáltatván, szomját nem enyhíthető, ha későbbben az élet komoly teendői miatt nem ért rá éltető források után járni, vagy tévutakon járván, szomja még inkább növekedék: hidd el barátom, a legnagyobb örömmel sietend a forráshoz, melly tiszta vizet ígér.

Ennél fogva ismételve fölszólitlak és kedvesed a bölcsészet nevében kérlek: add magadnak legjobb részét, az igazság forró szeretetét, add tudományodat, tapasztalásodat, add elméd szorgosan gyűjtött kincseid hazádnak, bölcselkedési órákat a főváros vallamellyik tere-

mében megnyitván és erről a közönséget értesítvén.

Bár csak szabad volna még más terhet is rakni vállaidra. Nem késnék, s arra is felkérnék, hogy azon kincstért is nyitnád meg hazád fiainak (s miért ne leányainak is?) mellybe történetirási ismereteidet leraktad.

Mert, hajh, a történetírásnak is, beh kegyellennél fűtögettek ekkoráig nálunk. Az arany elógett, a salak maradt, a meleg elpárolgott, a füst pompázott. —

Miért akarjuk a democratiát? Hogy a népnek csak anyagi élvezetoi szaporodjanak, anyagi kincsei fogyjanak? Nem. Valamint hatalmasabb fegyvere a demokratiának nincsem, mint azon igazság, hogy minden ember legyen ember, úgy a demokratai elvek győzelme után a demokratiának nincs sürgetőbb teendője, mint részesíteni az új polgárokat minden szellemi élvezetekben, mellyekre fogékonyak, s kielégíteni minden szellemi vágyait, mellyek egymásután bennök ébrednek.

Philosophia és történetírás! milly gyönyörű szellemi foglalkozás a munkaszünet óráiban! milly szükséges táplálék a polgárnak, ki új jogok birtokába lép, olly jogokéba, mellyek az egész nemzet sorsába, sőt az egész emberiség történetébe is bírnak befolyással! milly hasznos időöltés még azok számára is, kik a bölcsészet és történetírás mezején egykor szorgalmasan gyűjtögettek, de az élet gondjai közt rá nem érnek, hogy önállóság folytassák a kutatásokat.

A törvényadta tanítás szabadságot, elég csodásan, eddig úgy látszik, csak arra használtuk, hogy se ne tanítsunk, se ne tanuljunk.

Kezdeni kell. És mivel lehetne jobban kezdeni, mint minden tudományok alapjával, a bölcsészettel, és minden ismeretek legérdekesbikével, a történetírással?

Ne félj, hogy hallgatód nem lesz. A munkásság szelleme nemzetünkben fölédredt, és tudod a munkásság természetét. Minél többet tesz, többet tenni annál később.

De még azon esetre is, ha nem gyűlnének annyian, mennyinek látása a lelket emeli, az elmét élesbíti, a kedvet aczélozza: csak rajta. A tél hatalmasan közeled, a napok rövidek és hidegek lesznek, és milly jótétemény azokra nézve, kik nem szeretik a sötétséget, és borzadnak a tiszta hidegtől, ha a bölcsész barátságos szíve világosságról és melegről gondoskodik!

Ha kérelemnek nem akarnál engedni, engedj a nemzet szükségének, engedj saját keblednek, melly mondhatlan kéjt érzend, ha sikerül az ifjuságban tudományomjat gerjeszteni, az életesekben, kik hotalán kompasz nélkül eveznek az élet viharos tengerén, egy kis önbizalmat kelteni, a közönbős, nem-bánom embereket pedig figyelmeztetni, hogy az embert csak alapos tudomány biztosíthatja az ingatag sors veszélyei és csapásai ellen.

De Te engedni fogsz és bűn, valóságos bűn volna nem tenned! hallgatóid között pedig, valahányszor ünnepet hozand rám életem kereke, mindig ott lesz barátod

Barsi József.

U. I. Már csak közös ellenségeink kedvéért is teljesíthetnéd kérelmemet. A harag, mellyre óráid

hirétől kigyulandanak, tanuja lesz a lángoló szeretetnek, mellyel a méltóságos urak az igazság, a világosság, a szabadság, a közös boldogság, a haza, az emberiség és különösen csehölységünk iránt viseltetnek.

B. J.

Déva october 15-dik 1848.

Szerkesztő!

Nehéz szívvel s reszkető kézzel írom ezen, szegény hazámra nézve kellemetlen eseményt.

Vasárnap Oct. 8. délben vettük azon rossz hírt, hogy az itt lévő b. Bianchi nevet viselő serezhelyi század, még azon kétszázaddal, melly ezen napokban ide érkezendő, minket leakárnának fegyverkeztetni. Az itt létező zászlóalj honvéd csak 100 fegyverrel bírván, kéntelenek voltunk, a magunk védelmünkre 100 kovásfegyvert az itt létező őrseregtől, mellyre teljességgel nem számíthatánk, átvenni; miután 100 honvédet olly hamar, mint csak történhetett a kapott fegyvereknek való szükséges töltésre bótanították, szabad ég alatt a meggyeházánál tanyásván, várók a már közel lévő vést. —

Az itt létező Bianchi százada is tanyázott, s 9-én a körül belőli fekvő Maroson levő réveket, mellyeket mi kevés erőnk agályáért nem védhettük, elfoglalták; 10-én az említett jövésben lévő 2. század reggel fél négyre megérkezett minden csendben, nékiek itten állomások felsőbb rendjét szerént nem lévén, reggel 7 órakor a várost meglepték, erőszakkal magokat elszállásolák — a város segedelmével azon most már 600-ra növekedett számát, ezen erőszakos Bianchiaknak könnyen kiverhették volna a városból, de a lakosok nagyon kicsinylelkűek, — így tehát egyéb módunk nem maradt, mint készen állani, s megtámadtatás esetében fegyverünkkel utolsó csapp vérig védeni. —

A tanyázás így folyt 9. 10. 11. és 12-dikén, 13-dikán megérkezett 1 őrmester 5 szekér viselt ruhákkal, a csatateren lévő 1-ső székelységi találkozáván vele 1 őrmester az említett serezhelyitől, tudakozta itt léte után; mellyre a székely felelte: odalent a ráczok kezét adván a magyarral, ránk szükség nem lévén, a 2-dik zászlóalj székelység jön vissza; — erre a Bianchi tisztei megszeppenvén, a körül lévő katonaságokhoz futárokat küldött az ő segítségére felszólitván, többek között Riebelhez is, ezen 2-dik Jellaohichhoz, ki is itt a megyei oláhokat fölbujtogatván, Hátszegen mint egy 10,000 oláhot öszvegyűjtött s megeskete a magyarok kiirtására, egy kék fejér és vörös zászló alatt, — még 13-án este kapott kapitányunk egy levelet, melly minket intett a veszélyt kikertülni s egy Haro nevű szomszédfaluba vonulni, mivel egy divisio Cheveauxlegers és négy ágyu a mi lefegyverkeztesünkre reggelre érkezik, — ezen eltávozást mi sem becsületeseznek, sem czélszerűnek nem tartván, a fenyegető vést nyugottan várván a volt tanya helyünkön; ki is ne merészelve 200 a csatára vágyó, s elszánt ifjával kezefogva, akár milly nagy erejű ellenséggel szembe szállani; 14-én

